

PROGRESSIEF HALDERBERGE

Algemene Beschouwingen Kadernota 2016

Geacht college, collega raadsleden en andere belangstellenden,

Ruim 2 jaar zijn we onderweg tijdens deze zittingsperiode. Een periode waarin grote veranderingen gaande zijn. Daarom wil Progressief Halderberge tijdens deze algemene beschouwingen even terugkijken, maar toch vooral vooruit kijken. Sommige onderwerpen hebben onze bijzondere aandacht vanwege onze sociale progressieve grondslag. Zoals de 3 decentralisaties maar ook de vluchtelingen en het subsidie beleid. Ook andere onderwerpen verdienen onze aandacht, maar ja, ik heb maar zo'n 10 minuten!

De 3 decentralisaties

De afgelopen periode zaten we midden in de transities van de 3 decentralisaties. Voor Progressief Halderberge zeer belangrijk! We zijn in het hele proces kritisch geweest, maar hebben ook vertrouwen uitgesproken richting het college.

Nadat we anderhalf jaar onderweg zijn, kunnen we zeggen dat veel zaken goed lopen, echter zijn er ook 'barstjes' zichtbaar geworden.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Neem je de Wmo, dan blijkt het 'schoon en leefbaar huis' beleid niet goed te werken voor onze burgers. Volgens de hoogste bestuursrechter heeft onze gemeente de zorgaanbieders te veel ruimte gegeven bij het vaststellen van de benodigde huishoudelijke hulp. Een aanbieder van diensten kan geen objectief onderzoek, zoals bedoeld in de Wmo, uitvoeren vanwege belangenverstremming met het bieden van diezelfde dienst.

Onze burgers hebben recht op een objectief onderzoek, dit moet altijd onderdeel zijn van gemeentelijk beleid. Op zijn minst moet duidelijk worden welk niveau van 'schoon' voor een huishouden verantwoord is, welke activiteiten daarvoor nodig zijn, hoeveel tijd dat kost en hoe vaak dit gedaan moet worden om te kunnen spreken van een schone en leefbare woning of van schone en draagbare kleding.

Daarbij komt ook nog de oproep van de staatssecretaris in zijn brief van 6 juni jl. Hierin roept hij het college op, haar verantwoordelijkheid te nemen en binnen onze gemeente op de kortst mogelijke termijn te bezien of de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep aanleiding zijn om onze verordening, beleid(regels) en de uitvoering aan te passen en daarmee de wet na te leven. Om binnen onze gemeente op de kortst mogelijke termijn te bezien of de uitspraken van de hoogste bestuursrechter aanleiding geven een en ander aan te passen dienen wij daarom een **motie** in.

Over het algemeen horen wij steeds weer van het college dat de zorg goed loopt. Wat wij ons dan wel afvragen is hoe het kan dat we zoveel Wmo-gelden overhouden. Zijn we te streng geweest? Weet iedereen ons wel te vinden? Heeft de eigen bijdrage hier wellicht iets mee te maken? Hebben we überhaupt in beeld hoeveel mensen zorg hebben afgeslagen in verband met de eigen bijdrage of om andere redenen? We begrijpen heel goed dat we nog weinig data hebben omdat we pas sinds 1 januari 2015 de nieuwe wet uitvoeren. Maar college, blijf niet afwachten, onderneem zelf actie om het hoe en waarom duidelijk te krijgen. Wees toch vooral proactief.

Wetswijziging verbod alfahulpbemiddeling

Waar we ook aandacht voor vragen is de wetswijziging verbod alfahulpbemiddeling. Naar aanleiding van de Volkspetitie Red de Zorg zijn hier op 4 december 2015 door de FNV, samen met het kabinet, de VNG en CNV afspraken gemaakt over 'een toekomst vaste langdurige zorg en ondersteuning'. Onderdeel van deze afspraken is een verbod op alfahulpen in de algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen in natura.

De inzet van alfahulpen is goedkoper omdat alfahulpen, ondanks het feit dat ze hetzelfde werk doen als medewerkers in loondienst, flink slechtere arbeidsvoorwaarden hebben en minder beschermd zijn. Ook voor de cliënt is de inzet van alfahulpen een risico, omdat de cliënt (vaak onbewust) verantwoordelijkheden van een werkgever krijgt. In de Wmo 2.6.5 is bepaald dat, om de kwaliteit en de continuïteit van zorg te bewaken de gemeente een inspanningsverplichting heeft om de relatie cliënt en medewerker (de 'koppels') in stand te houden.

Om te voorkomen dat het verbod op het inzetten van alfahulp constructies er toe zou kunnen leiden dat kwetsbare cliënten hun vertrouwde medewerker verliezen en alfahulpen hun baan, dienen wij hiervoor een **motie** in.

Jongeren boven de 18 in de Wmo

Er is veel aandacht vanuit de landelijke overheid, maar ook binnen onze gemeente voor ouderen en gehandicapten. Deze aandacht vinden ook wij noodzakelijk en waardevol. Wij missen binnen onze gemeente echter een soortgelijke aandacht voor jongeren. We hebben een Wmo-raad, een seniorenraad, en een gehandicaptenplatform maar iets soortgelijks voor jongeren, dat lukt ons niet om van de grond te krijgen. Duidelijk is dat deze groep onvoldoende is vertegenwoordigd binnen onze gemeente. Daarom willen wij dat er gezocht wordt naar een oplossing voor dit probleem. Als voorbeeld het volgende: een jeugdige die nu ondersteuning krijgt vanuit de jeugdwet, valt vanaf zijn 18^e jaar niet meer onder deze wet, maar gaat over naar de Wmo. Hier ligt dus een duidelijke taak voor de gemeente. Dit kan wat ons betreft door actief de Wmo-raad te helpen personen te werven die de belangen van deze jongeren behartigen. Door bijvoorbeeld een soort doorstroomconsulent in te stellen om de overgang tussen jeugdwet en Wmo te borgen. **Graag horen wij van het college wat zij vinden van de door ons ingediende motie hierover.**

Jeugdzorg

En dan de Jeugdzorg, de 2^e van de 3D's. Helemaal nieuw voor de gemeente, en dat is soms nog lastig gebleken.

Er is hard gewerkt om alles op orde te krijgen, maar ondanks dat veel zaken goed lopen blijkt ook dit weer een 'werk aan de winkel' onderwerp. We zien en horen dat de jeugdzorg vanuit de gemeente steeds beter opgepakt wordt. Voor daar waar het niet goed gaat, hebben we nu eindelijk een klachtenprocedure. Dat dit nu mogelijk is geworden stemt ons tevreden. Ook moeten wij als het gaat om de jeugdwet de ouders niet vergeten. Die hebben vaak heel wat te doorstaan voor er hulp komt. Soms hebben zij ook zelf hulp nodig. Daarin zijn de wijkteams super belangrijk.

De samenwerking tussen alle hulpverleners en belanghebbende moet beter, want dit drijft ouders soms tot wanhoop. Iedereen 'bemoeit' zich er mee, goed bedoeld weliswaar, maar de bedoeling van de wijkteams is 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Hier staan wij als partij volledig achter. Echter de praktijk blijkt anders te werken. Bijvoorbeeld door de privacy van belanghebbende veilig te stellen. Maar toch gemeente, neem ook hierin de regie! Dit moet beter gecoördineerd worden! Wat ons betreft is nu de tijd aangebroken om verder te optimaliseren.

Gelukkig vindt ons college dit ook belangrijk, maar dan nog is het een goede zaak om kritisch te blijven. Zeker nu blijkt dat jongeren met een achtergrond in de jeugdzorg, vaak na hun achttiende een groot beroep doen op de Wajong, bijstand en zorg. Het Centraal Planbureau zegt hierover dat gemeenten zich moeten realiseren dat als ze niks doen, deze groep later weer bij ze aanklopt voor een uitkering. Wanneer (ex-)jeugdzorgcliënten, ook na hun achttiende jaar, hulp krijgen van gemeenten, dan zijn de kosten op termijn lager. Gemeenten krijgen het advies om meer samen te werken met scholen, vooral in het speciaal onderwijs. **Onze vraag aan het college is of er al een integraal plan van aanpak is om jongeren van deze doelgroep uit de bijstand te houden. Mocht dit niet zo zijn, wanneer denkt u dan met zo'n plan te kunnen komen?**

Participatiewet

De laatste van de 3 D's, maar zeker zo belangrijk als de andere 2 is de participatiewet. Ook dit is wat Progressief Halderberge betreft nog geen succesverhaal. We zijn op de goede weg, er wordt veel ingezet op het begeleiden naar werk van mensen met een hoge loonwaarde (80/100). Ook andere groepen hebben de aandacht. De mensen met de laagste loonwaarde, voornamelijk de groepen die voorheen naar de WVS zouden doorstromen, de wajongers, jongeren met een beperking en anderen zoals de statushouders komen er onder de nieuwe wet tot nog toe niet goed vanaf.

Er wordt nog te weinig gedaan om deze kwetsbare groepen aan een baan te helpen. Of om ze in een vorm van beschut werk/dagbesteding te plaatsen. Het banen quotum wordt dan ook bij lange na niet gehaald, ook niet in Halderberge. Precies de mensen waar de participatiewet voor bedoeld is, komen er het slechtst vanaf. Dit kan toch echt niet! We weten dat deze groepen de aandacht van het college hebben, maar aandacht alleen is niet voldoende. We moeten voorkomen dat we straks hele groepen met mensen op bijstandsniveau achter de spreekwoordelijk geraniums laten zitten, hier verwachten wij gerichte acties op. Het plaatsen van 7 nieuwe mensen bij onze gemeente uit deze doelgroep vinden wij een goede start, maar ook andere bedrijven en instellingen zijn aan zet met het plaatsen van mensen met de laagste loonwaarde.

Zoals recent duidelijk is geworden zullen de gemeenten verplicht worden om mensen met een beperking aan een beschutte werkplek te helpen omdat de afbouw van de sociale werkplaatsen sneller blijkt te gaan dan het opzetten van alternatieven.

De staatssecretaris stelt in een reactie dat gemeenten het aanbieden van beschut werk 'veel steviger ter hand moeten nemen'. Zij geeft aan 'dat het niet zo is dat de sociale werkplaatsen worden afgebouwd, maar dat ze moeten worden omgevormd tot sociale werkvoorzieningen van de 21^e eeuw'. Tot nog toe blijken er veel te weinig aanvragen voor een 'beschutte' werkplek goedgekeurd te worden. **Onze vraag aan het college hierover is "welke invloed Halderberge uit kan oefenen om er voor te zorgen dat er meer mensen door kunnen stromen naar beschutte werkplekken".**

Vluchtelingen

De vluchtelingen, dat was 'het onderwerp' van het afgelopen jaar! Wij zijn als Progressief Halderberge voorstander van de opvang van vluchtelingen. Wij vinden als partij oprecht dat mensen die moeten vluchten voor oorlog of geweld, omdat ze een ander geloof hebben, homoseksueel zijn, een andere huidskleur hebben of om andere redenen voor hun leven moeten vrezen, 'geholpen moeten worden'.

Je mag van mening verschillen, uiteraard, maar wij vinden dat we uit medemenselijkheid de morele plicht hebben deze mensen te helpen. We zijn blij dat we in Halderberge in ieder geval iets gaan doen, door het opvangen van 80 tot 100 extra statushouders. Dat is de wens van de meerderheid van onze inwoners en dat respecteren we. We hopen echter ook dat de mensen die met ons van mening verschillen, zich realiseren dat onze partij een groep inwoners vertegenwoordigt die ook voorstander zijn van andere vormen van opvang. Belangrijk vinden wij dat vluchtelingen met een verblijfstatus goed begeleid worden naar werk of een studie. Daarbij is het spreken van onze taal een eerste vereiste. Volgens de participatiewet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van alle werkzoekenden, onder wie ook statushouders.

Kan het college aangeven of er al gewerkt wordt aan specifiek beleid voor vluchtelingen op dit gebied? Als dit niet zo is, wanneer denkt het college dan met beleid voor statushouders richting de raad te kunnen komen?

Subsidiebeleid

En dan als laatst maar niet het minst, het idee van 25% korting op het subsidiebudget van een zestal 'professionele' instellingen. Veel woorden zijn hier al over gesproken. Voor ons is dit idee een misser van de eerste orde. Inderdaad heeft de raad, via de zomernota 2015, gevraagd om vanaf 2018 te bezuinigen op 'professionele' instellingen. Hoe, dat zou verder uit gewerkt worden en als plan van aanpak aan de raad worden gepresenteerd. Om dit alsnog te bereiken dienen de fracties een gezamenlijke motie in voor herijking van het totale subsidiebeleid, waarbij ook burgerparticipatie een belangrijke rol moet krijgen. Verder willen we de taakstellende bezuiniging van drie ton op de 'professionele' instellingen terug draaien en vervangen door een PM post. Om dit uit te voeren dienen wij een gezamenlijk amendement in.

Wat Progressief Halderberge vooral betreurt is de wijze waarop de boodschap van de 25% korting is overgebracht aan een zestal instellingen. Deze heeft enkel maar gezorgd voor onnodige maatschappelijke onrust die, in onze ogen, voorkomen had kunnen worden.

Tot slot danken wij het college en de ambtelijke organisatie voor de samenwerking in het afgelopen jaar. Ook dank aan de griffie voor de zorgvuldige ondersteuning van de raad.